

Årsuppföljning verksamhetsplan KS-Räddningstjänsten 2023

Innehållsförteckning

1 Uppdrag.....	3
2 Året som gått.....	5
3 Framtiden	7
4 Personal.....	8
5 Organisation.....	9
6 Intern kontroll.....	10
7 Ekonomisk redovisning.....	10
7.1 Driftsredovisning.....	10
7.2 Investeringsredovisning.....	10
8 Bedömning måluppfyllelse.....	12
9 Måluppföljning - Analys	12
10 Verksamhet.....	14
11 Nyckeltal och verksamhetsmått.....	17

1 Uppdrag

Utdrag ur kommunstyrelsens reglemente

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens räddningstjänst-, sotnings- och olycksförebyggande verksamhet enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. Kommunstyrelsen ansvarar också för tillsyn och tillståndsprövning enligt lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor, förutom för egna verksamheter och objekt.

Verksamhetsuppdrag

Räddningstjänsten Luleå arbetar för att kvinnor och män, flickor och pojkar, som bor och vistas i Luleå ska vara trygga och säkra. Det gör räddningstjänsten genom att förebygga och hantera olyckor och samhällsstörningar.

Privata utförare - Sotning och brandskyddskontroll

Luleå kommun ansvarar för sotning- och brandskyddskontrollverksamheten i kommunen. Verksamheten är indelad i två delar; rengöring (sotning) respektive brandskyddskontroll. Den rengörande verksamheten utförs av Sotarn i Piteå enligt avtal med Luleå kommun, men kommunen får enligt 3 kap. 4 § LSO medge att en fastighetsägare utför sotning på den egna fastighetens objekt. Ett sådant medgivande får endast ges om sotningen kan ske på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt. Vid prövning av ansökan beaktas förbränningsanordningens status efter genomförd brandskyddskontroll, komplexitet, risksituationen, den enskildes kunskap samt de generella förutsättningarna för uppgiften. Chef på sektionen Myndighetsutövning (MYND) har delegation att besluta om egensotning för den enskilde.

Brandskyddskontrollen kan inte ske på medgivande och utförs av den enskilde utan utförs enligt frist av Sotarn i Piteå. Sotarn i Piteå erhåller de avgifter som kunderna betalar för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll.

Uppföljning av sotningsverksamheten sker årligen där utföraren/entreprenören tillhandahåller statistik över genomförda kontroller enligt hur stor andel rengöringar som genomförts i förhållande till aktuell frist och planerad sotning. Denna statistik följs inte upp löpande under året utan sammanställs efter verksamhetsåret avslutats av sektionschef på MYND. All statistik redovisas därefter även till MSB. Normalgraden av fristuppfyllnad uppskattas till ca 97 - 98%. I huvudsak ska uppföljningen syfta till att säkerställa att utföraren följer tecknat avtal.

Räddningstjänsten som medger beslut om egensotning (rengöring) på delegation följs upp kontinuerligt under verksamhetsåret och samtliga beslut sker på delegation av KS. Alla medgivande delges aktuell nämnd.

Ansvarig för all uppföljning är sektionschef på MYND. Återkoppling till nämnd och utskott sker genom årlig verksamhetsberättelse.

Avtalssamverkan

Räddsam Nord

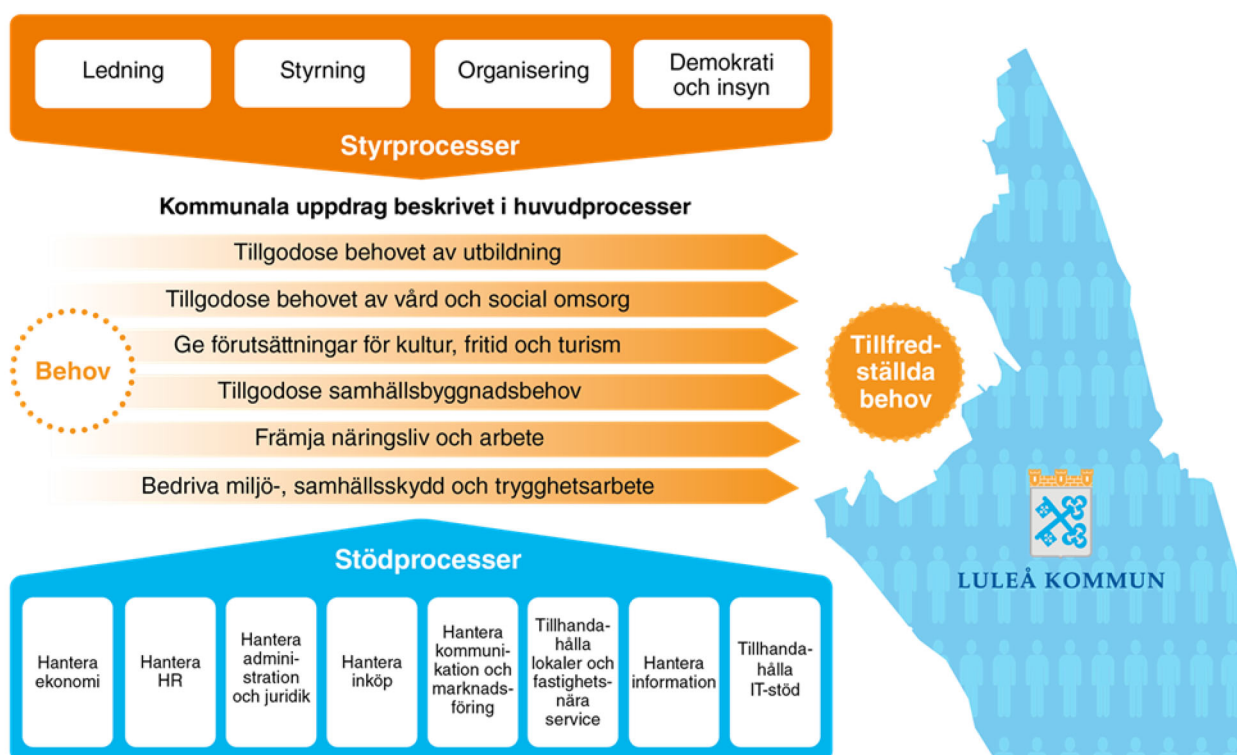
Under 2022 har ledningssystemet Räddsam Nord startat. Ledningssystemet innebär ett samarbete mellan 19 kommuner i Norr- och Västerbotten. Det nya ledningssystemet har flera nya ledningsfunktioner som i huvudsak bemannas av räddningstjänster med heltidsorganisationer. Utveckling av detta kommer att fortsätta under kommande år.

Övrig samverkan

Räddningstjänsterna i Norrbotten har via avtal sedan länge bistått Region Norrbotten med tjänster i form av att transportera skadade och sjukvårdspersonal i terräng, såväl som att respondera på akuta sjukvårdslarm IVPA främst i Råneå. Båda avtalen har varit föremål för omförhandling men någon överenskommelse har inte kunnat nås under 2023. Förhandlingarna fortsätter under våren 2024.

Kommunala uppdraget beskrivet i huvudprocesser

Luleå kommun har tagit fram en översiktsbild för hur det kommunala uppdraget kan beskrivas i processer, den så kallade nollkartan. Nollkartan ska ses som en enklare beskrivning av Luleå kommuns övergripande verksamhetsprocesser samt styr- och stödprocesser. Nollkartan täcker förvaltningarnas och bolagens uppdrag och lyfter fram kommunkoncernens kärnverksamheter.

Räddningstjänstens del i huvudprocessen

Räddningstjänsten har identifierat sina delar i ovanstående huvudprocesser och angett dessa under respektive huvudprocess.

Tillgodose behovet av utbildningar - Möjliggöra livslångt lärande

- Öka kunskapen i brandskydd och säkerhet för barn, ungdomar och övriga medborgare.
- Tillhandahålla vissa utbildningar till företag och andra organisationer i samarbete med andra parter.

Tillgodose samhällsbyggnadsbehov - Ge förutsättningar för samhällets fysiska utveckling och en god och trygg livsmiljö

- Delta i kommunens samhällsplanering och byggprocess.
- Hantera remisser.
- Hantera tillsyn.
- Pröva tillstånd.

Främja näringsliv och arbete

- Hantera tillsyn.
- Pröva tillstånd.
- Hantera remisser.
- Tillhandahålla vissa utbildningar till företag och andra organisationer i samarbete med andra parter

Bedriva miljö- och samhällsskydd och trygghetsarbete - Ge förutsättningar för ett hållbart, tryggt och säkert Luleå

- Utföra räddningsinsatser vid olyckor.
- Informera och ge råd om skydd och säkerhet.

Verksamhet

Räddningstjänsten ska planeras och organiseras så att räddningsinsatser kan påbörjas inom godtagbar tid och genomföras på ett effektivt sätt. Arbetet ska leda till ett bättre skydd och höjd säkerhet. Grundsynen ska vara att riskkällor i första hand elimineras och i andra hand reduceras och som sista åtgärd får den skadeavhjälpande verksamheten rycka ut.

Räddningstjänstens verksamhet har tidigare till stor del koncentrerats på det skadeavhjälpande arbetet. De förändringar som sker i samhället medför också förändrade krav på räddningstjänsten och för att möta dessa krav sätts det förebyggande arbetet allt mer i fokus.

Den förebyggande verksamheten ska planeras och organiseras så att den effektivt bidrar till att förebygga bränder och andra olyckor samt förhindra eller begränsa skador till följd av bränder och andra olyckor. Den skadeförebyggande verksamheten ska också i takt med samhällets utveckling förebygga nya och förändrade risker. Detta sker genom lagstadgad tillsyn och genom brandteknisk information, rådgivning samt utbildning riktad till företag, förvaltningar, organisationer och medborgare. För att långsiktigt utveckla den skadeförebyggande kunskapsnivån inom olika samhällssektorer beaktas särskilt information och utbildning riktad till barn och ungdomar, samt insatser mot bostadsbränder.

2 Året som gått

I likhet med många andra verksamheter så påverkas räddningstjänsten av kriget i Ukraina i form av ökade priser framför allt på drivmedel samt brist på vissa varor och försenade leveranser.

Under året har fem externa rekryteringar skett till räddningstjänsten.

På räddningstjänstens utbildningscentrum, RUC, är efterfrågan på utbildningar hög. Räddningstjänsten och Försvarsmakten har träffat ett avtal om nyttjande av RUC, även Polisen Sverige har träffat ett avtal om nyttjande av RUC.

Luleå Räddningstjänst deltog på plats i Kiruna för att förstärka räddningstjänsten med beredskap-, special- och ledningsresurser under det EU-toppmöte som var i januari. Med anledning av TTC-mötet i Luleå i slutet av maj fick Luleå Räddningstjänst tillsammans med andra aktörer planera för

och genomföra en höjd beredskap. TTC står för EU:s handels- och teknikråd. På mötet deltog USA:s utrikesminister Antony Blinken och ett flertal EU-kommissionärer.

Under 2023 så deltog Luleå Räddningstjänst tillsammans med Kiruna Räddningstjänst i ett projekt om räddningstjänst i arktisk miljö. Initiativet har tagits av Finland. Norge, Island och Canada deltog också. Projektet innebär besök på plats i de olika länderna för att dela med sig av sina kunskaper om räddningstjänst i arktisk miljö.

Under 2023 har utvecklingen av ledningssystemet Räddsam Nord fortsatt. Ledningssystemet innebär ett samarbete mellan 19 kommuner i Norr- och Västerbotten.

Det nya ledningssystemet har flera nya ledningsfunktioner som i huvudsak bemannas av räddningstjänster med heltidsorganisationer. Utveckling av detta kommer att fortsätta under kommande år. Nio av de deltagande kommunerna i Räddsam Nord har tillsatt en utredning av förutsättningarna för att bilda ett räddningstjänstförbund. Det parterna ser framför sig är bättre kvalitet och förmåga till följd av större enhetlighet och stordriftsfördelar. Utredningen kommer att genomföras av en konsult och beräknas vara klar i mars 2024. Efter denna utredning finns det möjlighet att gå vidare med ytterligare utredningar om det är önskvärt.

Den 1 oktober 2023 och den 1 februari 2024 träder nya arbetstidsregler i kraft. Ändringarna görs för att kollektivavtalets bestämmelser om dygnsvila ska uppfylla minimikravet om minst 11 timmars dygnsvila och att arbete och dygnsvila ska alternera enligt EU:s arbetstidsdirektiv.

För funktionen vakthavande befäl som drivs gemensamt inom Räddsam Nord är påverkan av de nya reglerna påtaglig. Schemat har tidigare baserats på dygnstjänstgöring med tanke på att vissa medarbetare åker från Kiruna och Umeå för att tjänstgöra i Luleå. Att medarbetare från dessa räddningstjänster ska arbeta delade dygn är orimligt med tanke på restiden till och från arbetet. Den kompensande vilan efter beredskap medför också ökade kostnader då personal måste inkallas, ibland på övertid. Vikarier går på andra avtal vilket medför att de inte kan arbeta samma tider som den de ersätter. Sammantaget så medför de nya arbetstidsreglerna i form av schemaplanering, att få nuvarande antal medarbetare att "räcka till" med tanke på arbetstidsreglerna samt ökade kostnader på grund av kompensande vila och annat som tillkommer. Det kommer också att vara svårt att bemanna de funktioner som besätts gemensamt av räddningstjänsterna i Räddsam Nord. Det finns en möjlighet att söka dispens men den är begränsad, arbetsgivaren ska bl a ha prövat alla möjligheter om att bemanna verksamheten på annat sätt. Ansökan om dispens ska fattas av arbetsgivaren högsta ledning och det är centrala parters arbetstidsnämnd som fattar beslut om att ge dispens. Dispensen ska tillämpas restriktivt och söks årligen. Den 15 januari 2024 har KS beslutat att ställa ansökan om dispens gällande avvikelse från dygnsviloreglerna för Räddningstjänsten till centrala parters arbetstidsnämnd för beslut.

En avsiktsförklaring mellan räddningstjänsten och Släckmedelcentralen, SMC har undertecknats. Den syftar till att under det kommande året arbeta för att utbilda och praktiskt förbereda för att senast i september 2024 driftsätta en SMC-depå och därmed respondera på bränder i oljecisterner.

I december har ett nytt räddningsfordon levererats. Utrustning av detta pågår och efter detta ska personalen utbildats på fordonet för att vara väl förberedda när olyckan väl sker.

Under januari-april 2023 har tre personer omkommit i bostadsbränder i Luleå kommun, det är lika många som under hela 2022 och över snittet som har legat under 1 omkomna/år de senaste åren (2019 - 2021). Två av bränderna har en oklar brandorsak. I en av bostäderna kan man konstatera att det saknades fungerande brandvarnare, i de övriga två är det oklart om brandvarnare funnits.

Under perioden maj-juni har inga nya bostadsbränder med dödlig utgång skett. En större brand på ett flerfamiljshus (Ekorstigen) orsakade ingen personskada men totalskadade egendomen.

En omfattande brand på en industri (Lumire) har tvingat delar av verksamheten till omlokalisering. Luleå Räddningstjänst har bl a bistått kommuner i samverkansområdet med att hantera händelser bl a Bodens Räddningstjänst vid en större brand på I19 i Boden. Tack vare sommarens väder har inga större skogsbränder inträffat.

Verksamhetens måluppfyllelse

Avvikelsen mot budget för Räddningstjänsten för år 2023 uppgår till 0,4 mkr.

Räddningstjänsten har två mål om att utveckla räddningstjänstens förmåga vid insatser och minska skadorna på miljö i samband med dessa. Räddningstjänsten arbetar systematiskt med att analysera insatser och skapa lärande från dessa. Att snabbt komma till en olycksplats är betydelsefullt och resultat analyseras kontinuerligt för snabbgående ledningsfordonet, FIP.

Räddningstjänstens befäl har under året genomgått utbildning i räddningsinsatser och miljöpåverkan i syfte att göra så lite skada som möjligt på miljön i samband med insatser. Båda målen bedöms ha nåtts under året.

Räddningstjänsten har fyra mål om att antalet bränder i bostäder ska minska och att kunskapen om brand och säkerhet ska öka hos Luleås medborgare. Under perioden har en teater som innehöll en brand- och säkerhetsutbildning för elever i årskurs två genomförts. Information om brand och säkerhet till årskurs åtta har genomförts.

Att öka kunskapen om brand och säkerhet hos Luleås medborgare är ett mål och räddningstjänsten har genomfört information vid olika evenemang under året, bl a Seniordagarna. Under hösten har hembesök med brandvarnarkontroller genomförts. Dessa mål bedöms ha nåtts vid året slut.

Målet utveckla räddningstjänstens myndighetsutövning till att bli mer serviceinriktad bedöms också ha uppfyllts under året. Räddningstjänsten har genomfört ett antal aktiviteter under året med detta syfte.

För att presentera Räddningstjänsten som en möjlig arbetsgivare så deltar räddningstjänsten i olika aktiviteter bl a rekryteringsmässor. Under året så har Räddningstjänsten genomfört ett antal rekryteringar vilket innebär att en kvinnlig medarbetare har rekryterats av fem nya medarbetare. 2023-12-31 så uppgick andelen kvinnliga medarbetare till 12% av räddningstjänstens tillsvidareanställda medarbetare. Målet 15 % kvinnliga medarbetare har inte nåtts.

3 Framtiden

Vilken påverkan de nya arbetstidsreglerna har på verksamheten kommer att följas under året. En ansökan om dispens har skickats in i januari 2024 till den centrala arbetstidsnämnden.

Utredning av RIB-organisationen för Sörbyarna är färdigställd och i början av 2024 kommer den att tas upp till politiken så att ett inriktningsbeslut kan tas.

De planer som finns för ett växande Luleå kommer också att påverka den andel invånare i Luleå som nås av en insats inom 10 minuter. 2017 uppgick den till 82 % och med placeringen av den nya Räddningsstationen på Risslan så uppgår den till 70% fr o m år 2021. År 2017 fanns även en brandstation i Gammelstad vilket förklarar den högre procentsatsen.

På sikt kan ett växande Luleå innebära att räddningstjänsten kan komma att behöva utöka sin verksamhet om man vill behålla den nuvarande andelen invånare som nås av en insats inom 10 minuter.

Nya bränsleslag och ny teknik för omställning skapar nya och väsentligt mer komplexa olycksrisker

och samband vilket medför att räddningsinsatserna får allt svårare utmaningar att hantera. Detta innebär ökade krav på räddningstjänstens medarbetare och utrustning för att kunna genomföra komplexa räddningsinsatser med tillfredställande resultat.

De industriområdena som planeras på Hertsöheden kommer att medföra särskilt riskfylld industri. Även ett bostadsområde är planerat i samma område. Företag som bedriver särskilt farlig verksamhet har särskilda skyldigheter att till viss del själva bekosta viss beredskap för skydd mot olyckor och kommunen har en skyldighet att planera så att en normal insatstid kan upprätthållas till bostäder och verksamheter. Detta kan innebära att både kommunen och de nya verksamheterna kommer att måsta se över beredskapshållningen mot område sydost.

Till 2024 finns tre prioriterade uppgifter inom RUHB, Räddningstjänst under höjd beredskap, kompetenshöjning totalförsvaret, stärkt arbete säkerhetsskydd samt krigsorganisation.

Under 2024 kommer varje län tilldelas en tjänst för att planera civilpliktiga brandmän till uppdrag kopplat till de kommunala räddningstjänsterna. Denna tjänst förväntas placeras i Luleå. I mitten av hösten 2024 förväntas de första nya civilpliktiga brandmännen vara krigsplacerade. MSB bedömer att de första direktinskrivna civilpliktiga brandmännen ställs till kommunernas förfogande oktober 2024. Det är tydligt är att det brådskar med en krigsorganisation för räddningstjänst.

4 Personal

Sjukfrånvaro

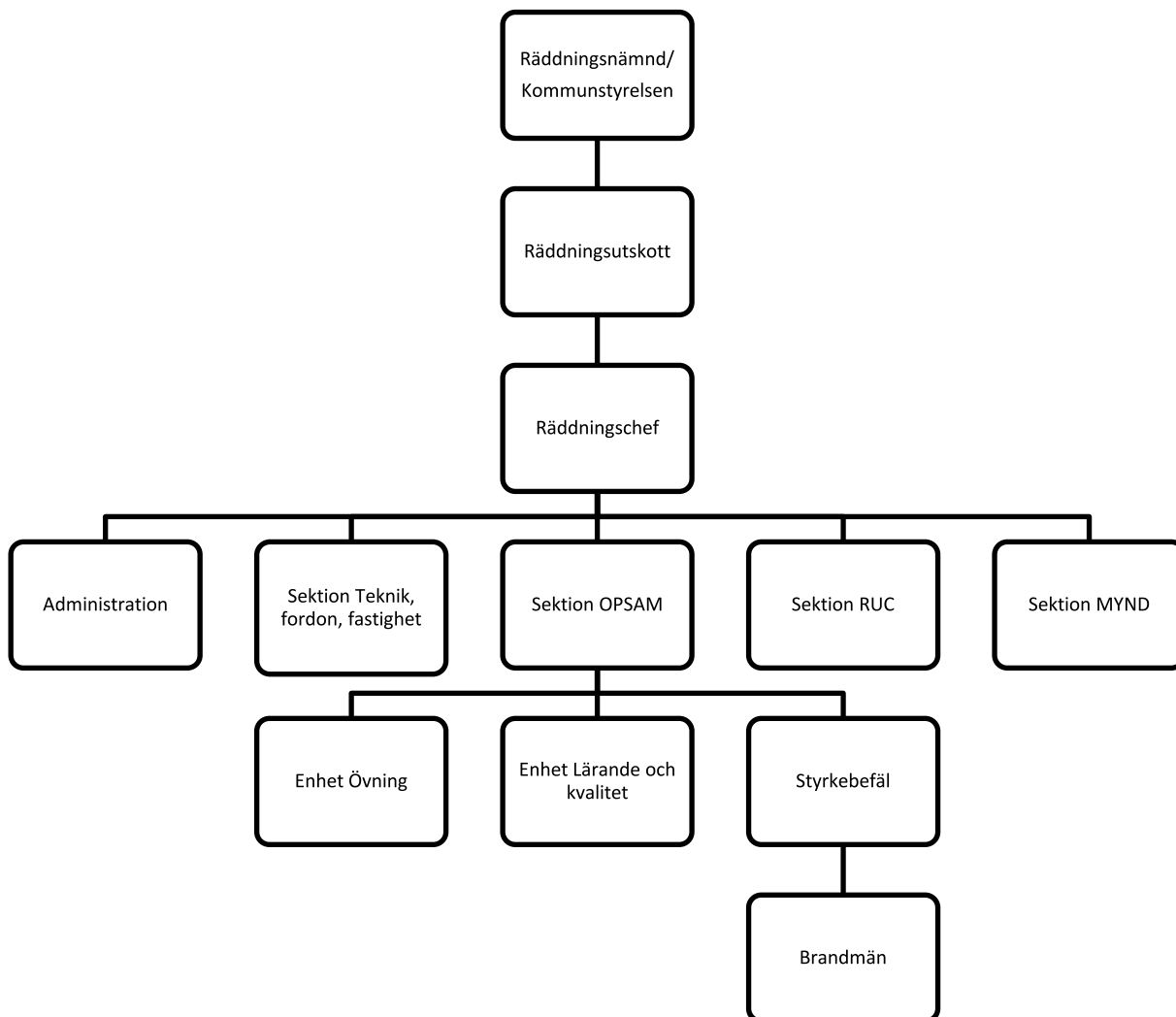
Under 2023 uppgick den totala sjukfrånvaron till 2,73%, för 2022 så uppgick den till 3,61 %. Av sjukfrånvaron så är 34,99% frånvaro över 59 dagar för 2023. För Luleå kommun så uppgick sjukfrånvaron till 6,99 % för 2023.

Frisknärvaron för 2023 uppgick till 89,36 %, för 2022 så uppgick den till 76,83%. För Luleå kommun uppgick frisknärvaron för 2023 till 66,18%.

Antal anställda

Den 31 december 2023 hade räddningstjänsten 65 tillsvidareanställda, varav 8 kvinnor. Motsvarande antal för år 2022 var 58 tillsvidareanställda, varav 7 kvinnor. Under året har fem nyanställningar extern rekryteringsväg genomförts.

5 Organisation

6 Intern kontroll

Räddningstjänsten har under året fortsatt arbeta för att säkerställa ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet, tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten samt efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera.

Till år 2023 har riskanalys och riskbedömning genomförts av räddningstjänstens ledningsgrupp. Detta har resulterat i en intern kontrollplan som har beslutats av nämnden. Kontrollplanen innehåller tre kontrollmoment som har följts upp under året. Kontrollerna visar att rutinerna fungerar tillfredsställande.

Verksamhetens sammanvägda bedömning är att kontrollsystemet fungerar tillfredsställande. Under år 2022 tog räddningstjänsten fram en dokumenterad rutin för arbetet med intern kontroll.

7 Ekonomisk redovisning

7.1 Driftsredovisning

Driftsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Prognos Helår Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Prognos - budget helår Dec 2023	Utfall 2022
Nettokostnader	71 596	62 893	72 025	429	70 718	72 025	1 307	62 893
Kommunbidrag	72 025	67 118	72 025	0	72 018	72 025	7	67 118

Kommentar till driftsredovisningen

Kommentar utfall

Avvikelsen mot budget för Räddningstjänsten 2023-12-31 uppgår till 0,4 mkr. Avvikelsen i intäkter mot budget uppgår till 3,9 mkr. Avvikelsen i kostnader exklusive kapitalkostnader uppgår till -4,7 mkr varav avvikelsen i personalkostnader uppgår till 2,1 beroende på vakanta tjänster under året. Rekryteringarna är avslutade och flera medarbetare har börjat arbeta inom räddningstjänsten under hösten. Övriga avvikelser i kostnader uppgår till -6,8 mkr. Avvikelsen i kapitalkostnader uppgår till +1,2 mkr beroende på att investeringarna inte har levererats ännu.

Ett nytt ledningsbefäl har tillkommit under året i Räddsam Nord. Detta har inte varit budgeterat men finansieras gemensamt av de 19 kommunerna som deltar i samverkan. Faktureringen till Räddsam Nord innebär ett överskott i intäkterna jämfört mot budget på 2,8 mkr och kostnaderna för Räddsam Nord har en avvikelse på -2,6 mkr jämfört mot budget. Systemet är nytt och har därför varit svårt att budgetera. Det är också svårt att planera för hur mycket av arbetstiden i de olika ledningsfunktionerna som deltagande kommuner kan bidra med.

7.2 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning (tkr)	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2022	Budget Dec 2023	Utfall - budget Dec 2023	Prognos Helår Dec 2023	Budget Helår Dec 2023	Prognos - budget helår Dec 2023	Utfall 2022
KS-Räddningstjänst	6 479	-1 481	7 000	521	11 300	7 000	-4 300	-1 481
Summa	6 479	-1 481	7 000	521	11 300	7 000	-4 300	-1 481

Kommentar till investeringsredovisning

Kommentar utfall

Under året har en släck- och räddningsbil levererats för 5,6 mkr. Denna håller på att utrustas och kommer att tas i drift under våren när medarbetarna övar på den.

En hjullastare har inköpts för 0,4 mkr samt räddnings och skyddsutrustning för 0,3 mkr.

Investeringar i teknik till sammanträdesrummen uppgår till 0,2 mkr.

8 Bedömning måluppfyllelse

Mål
 Utveckla räddningstjänstens förmåga vid insatser
 Öka kunskapen hos befäl i syftet att minska skador på miljön vid genomförande av insatser
 Antalet bränder i bostäder ska minska
 Öka kunskapen om brand och säkerhet hos Luleås medborgare
 Öka kunskapen om brand och säkerhet hos barn och unga
 Öka kunskapen om brand och säkerhet hos utsatta grupper
 Utveckla räddningstjänstens myndighetsutövning till att bli mer serviceinriktad
 Räddningstjänsten ska vara en jämställd arbetsplats år 2030

9 Måluppföljning - Analys

Mål	Analys
 Utveckla räddningstjänstens förmåga vid insatser	<p>Sektionen Lärande arbetar systematiskt med metoden att analysera insatser med målet att skapa lärande från varje insats. I ledningssystemet har det skapats en systemgemensam utredningsgrupp för insatsutvärdering. Systematiskt genomförs ca 2 erfarenhetsåterkoppling varje månad.</p> <p>Kvalitetssäkrade ledningsövningar har genomförts bl a i ledningsträningsanläggning som utvecklats tillsammans med Bodens Räddningstjänst.</p> <p>Tiden att få kvalificerad hjälp är avgörande i utgången av många olyckor. I en olycka kan en tidig påverkan bryta en skadekedja och minska omfattningen av en olycka. Som ett mål till att korta responstiderna arbetar Luleå med att använda ett mer snabbgående fordon för detta. En effekt är att FIP som ledningsfordon skapar mer tid för styrkeledare att skapa sig en bild för igångsättning av en insats.</p> <p>Att snabbt komma fram till olycksplats och genomföra skadeavhjälpande åtgärd kontrolleras genom att mäta FIP fordons aktionstid på olyckstypen brand i byggnad, trafikolyckor och drunkningstillbud. Effekten måste även analyseras från insats till insats. Under året har tiden inte kunnat anges på ett korrekt sätt. Mätningen kommer därför att fortsätta under 2024.</p> <p>Utredning av en deltidstyrka i Sörbyarna är färdigställd och har tagits upp på Räddningsutskottets möte i januari 2024. Ett inriktningsbeslut är föreslaget till Kommunstyrelsen och budgeten kommer att tas upp i planeringsförutsättningarna för budget 2026 - 2028. Budgeten beslutas av Kommunfullmäktige under 2025.</p> <p>Räddningstjänsten verkar för samverkan om AOSP, akut prevention suicidförsök och därför genomförs utbildning för samtliga medarbetare som arbetar operativt. Detta har genomförts under 2022 - 2023. I ledningssystemet tas gemensamma rutiner fram för räddningstjänstens agerande vid akuta suicidförsök.</p>
 Öka kunskapen hos befäl i syftet att minska skador på miljön vid genomförande av insatser	<p>Aktiviteten "Genomföra befälsutbildning om räddningsinsatser och miljöpåverkan" går enligt plan. Del ett har genomförts under 2023 och del två kommer att ske under 2024.</p>

Mål	Analys
<p> Antalet bränder i bostäder ska minska</p>	<p>Antalet utryckningar brand i bostad i Luleå uppgår till 36 st för 2023 vilket innebär 0,45 utryckningar avseende brand i bostad per 1000 invånare. Medelvärdet för de senast tio åren uppgår till 0,46 utryckningar per 1 000 invånare. För de tre senaste åren är motsvarande medelvärde 0,41 utryckningar per 1 000 invånare vilket gör att trenden är oförändrad.</p> <p>Den nationella statistiken visar att riksgenomsnittet för brand i bostad ligger på 0,60 per 1000 invånare för åren 2012 - 2021. Antalet insatser har legat på mellan 0,55 - 0,64 st per 1 000 invånare. Någon nationell statistik för 2023 finns inte då MSB håller på och gör om sättet som den redovisas på.</p> <p>Under de senast 60 åren har risken att omkomma i brand mer än halverats. I Sverige omkommer ca 100 människor varje år i dödsbränder. En analys av vilka som omkommer visar att män och äldre är särskilt utsatta, liksom personer som bor ensamma, har låga inkomster, försörjningsstöd och förtidspension. En åldrande befolkning som dessutom i ökande omfattning förväntas bo hemma, innebär att denna grupp måste prioriteras i framtida brandskyddsarbete. Arbetet med att förbättra skyddet för de mest riskutsatta och såbara människorna i samhället måste ske genom uthålliga och breda strategier bestående av både sociala och tekniska åtgärder samt genom tvärsektoriellt arbete i kommunerna.</p> <p>Under året har tillsyn i flerbostadshus genomförts. Under hösten har ca 2 000 hembesök med inriktning mot brandvarnare samt information genomförts.</p>
<p> Öka kunskapen om brand och säkerhet hos Luleås medborgare</p>	<p>Räddningstjänsten deltar i olika evenemang för att informera allmänheten och den enskilde. Detta sker ofta i samband med kommunala evenemang samt riktade insatser t ex Seniordagarna. Räddningstjänsten har genomfört hembesök med inriktning mot kontroll av brandvarnare samt information under året.</p>
<p> Öka kunskapen om brand och säkerhet hos barn och unga</p>	<p>Under våren har Kulturskolan genomfört en teaterföreställning för eleverna i årskurs två på Luleå Räddningsstation. Föreställningen genomfördes tillsammans med räddningstjänstens medarbetare och innehöll en brand- och skyddsutbildning för barn som var mycket uppskattad. Genomförandet av information om brand och säkerhet till elever i årskurs 8 har genomförts under våren.</p>
<p> Öka kunskapen om brand och säkerhet hos utsatta grupper</p>	<p>Räddningstjänsten deltar i olika evenemang för att informera allmänheten och den enskilde. Detta sker ofta i samband med kommunala evenemang samt riktade insatser, t ex Seniordagarna. Räddningstjänsten har genomfört hembesök med inriktning mot kontroll av brandvarnare samt information under hösten.</p>
<p> Utveckla räddningstjänstens myndighetsutövning till att bli mer serviceinriktad</p>	<p>Arbetet sker löpande under året. Enkätfabriken har anlitats till att genomföra Insiktsmätningen och sammanställningen från den har kommit och analyserats.</p>
<p> Räddningstjänsten ska vara en jämställd arbetsplats år 2030</p>	<p>För att nyansera bilden av räddningstjänsten som en manlig arbetsplats så deltar Räddningstjänsten i mässor för rekrytering. Då deltar både kvinnliga och manliga medarbetare. Den 31 december 2023 uppgick andelen kvinnor till 12% av de tillsvidareanställda medarbetarna. 2022 var motsvarande tal 9%.</p>

10 Verksamhet

Sektion Myndighetsutövning

Sektion myndighetsutövning hanterar räddningstjänstens uppdrag avseende tillsyn, tillståndsprovning och olycksförebyggande långsiktig samhällspåverkan såsom att bevaka riskhänsyn i kommunens samhällsplanering och byggprocess.

Tillsynsverksamheten

Tillsyner planeras genom att avdelningen årligen tar fram ett förslag på en tillsynsplan som sedan fastställs av kommunstyrelsen. Denna plan ger riktlinjer för antalet tillsynernas genomförande till antal, men justeras till viss del över året utifrån händelser och behov som uppstår, till exempel pga. inkommen information om missförhållande i brandskydd eller liknande. Tillsyner planeras även samordnat med till exempel miljö- och byggnadsförvaltningen, Polismyndigheten med flera, bland annat som krog tillsyn kvällstid.

2023 års tillsynsverksamhet har fokuserats mot bland annat flerbostadshus, förskolor, vård- och omsorgsboenden och gruppboenden. Under 2023 planerades totalt 158 tillsynsbesök enligt LSO och LBE att genomföras, totalt har 128 tillsyner genomförts, vilket motsvarar ungefär 81% av beslutad tillsynsplan. Den huvudsakliga anledningen till att verksamheten inte har kunnat uppnå tillsynsplanen för innevarande år har varit ett bortfall av personal men även annan frånvaro samt att TTC genomfördes under året och krävde många mantimmar till planering och genomförande. Under året förflyttades en tillsynsför rättare för annat uppdrag och arbetsuppgifter inom förvaltningen. Verksamhetens medarbetare tjänstgör även till viss del i operativ verksamhet vilket i vissa perioder har haft ett högre behov av personal. Detta har lett till att befintliga tillsynsför rättare inte heller har kunnat uppnå sin plan, då kvarvarande personal har varit tvungen att prioritera exempelvis tillståndsprovning samt introduktion av två nya medarbetare som påbörjat sin anställning efter sommaren. Det kan även konstateras att pandemin fortsatt påverkar tillsynsverksamheten till viss del men främst inom uppföljningsarbetet efter tillsyn och ställda krav då vissa leveranser av utrustning eller brandskyddstekniska lösningar inte levereras.

Aktiviteten med att genomföra 2 000 hembesök i bostäder planerades och genomfördes av räddningstjänsten för att kontrollera förekomst och funktion av brandvarnare, förekomsten av släckutrustning samt ge information om brandskydd i bostäder samt kontrollera den allmänna ordningen i bland annat trapphus.

Tillståndsverksamheten

Myndighetsutövning arbetar med tillståndsprovning avseende hantering av brandfarlig eller explosiv vara. 31 nya tillstånd har beslutats under 2023 vilket var en ökning med ca 23%.

Egenrengöring - Sotning

Räddningstjänsten har under 2023 beviljat 23 privatpersoner om egenrengöring - sotning, av sina anläggningar vilket var en ökning med 77%.

Räddningstjänsten som remissinstans

Räddningstjänsten utgör remissinstans för beslut som tas av andra myndigheter, t.ex. alkoholtillstånd, sprängstillstånd, evenemangstillstånd, detaljplaner och bygglov. Under 2023 har 166 remisser från andra myndigheter besvarats.

Automatiska brandlarm

Sektionen har även återfått fulla mandat att genomföra arbetet med att teckna nya avtal för befintliga och nya anläggningar. Till detta har det rekryterats en medarbetare som påbörjar sin anställning först 2024.

Sektion OPSAM, Operation samordning

Räddningstjänstens operativa verksamhet är organiserad på sektion, operativ samordning, OPSAM. Under 2023 har fortsatt utveckling och organisering av det gemensamma ledningssystemet Räddningssamverkan Nord genomförts. Utveckling av metoder och rutiner har tagit mycket tid i anspråk, relaterat till att 19 kommuner har gemensam ledning av räddningstjänsten. Räddningscentralen är etablerad på Luleå nya Räddningsstation. Räddningsledningssystemen är nya i Sverige som en följd av uppdaterad lagstiftning. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har under 2023 inlett tillsyn av Räddningssamverkan Nords förmåga till ledning.

Mitt under sommaren inträffade en omfattande brand på Lumire, Storheden. Där arbetade räddningstjänstenheter från samtliga grannkommuner med att bekämpa branden. Insatsen var krävande men resultatet var gott. Efteråt uppskattade försäkringsmäklare att insatsen räddat värden för 200 - 250 miljoner.

Sektionen OPSAM med 14 personer i tjänst och beredskap dygnet runt har genomfört räddningsinsatser och övningar med gott resultat. Denna personal är fördelade på två brandstationer, en i Luleå centrum, och en i Råneå. Den förstnämnda är heltidsbemannad och Råneå brandstation är bemannad med räddningspersonal i beredskap. I de delar av kommunen där medborgare får vänta längst på räddningstjänstens hjälp vid en brand eller olycka finns ett antal räddningsvårn. Räddningsvårnen består av på förhand uttagna personer med tjänsteplikt som på beslut av räddningsledare kan hjälpa till vid en olycka. Luleå har räddningsvårn i skärgården och i Klöverträsk. De tjänstepliktiga övas normalt en gång per år.

Vakthavande befäl är stationerad dygnet runt på SOS-centralen och en gemensam insatsledare är i beredskap för Luleå och Boden med beredskap i hemmet. Vakthavande befäl arbetar med systemledning, uppföljning och som räddningsledare vid räddningsinsatser. Funktionen både besätts och används gemensamt av flertalet samverkanskommuner. Under 2023 var det totalt 19 kommuner i ledningssystemet (Luleå, Boden, Jokkmokk, Kalix, Överkalix, Haparanda, Övertorneå, Pajala, Gällivare och Kiruna, Skellefteå, Umeå, Robertsfors, Bjurholm, Vindeln, Väddö, Nordmaling, Piteå och Älvsbyn).

Folkmängd, areal och räddningsområde

Luleå kommuns folkmängd 2023 uppgår till 79 389 invånare. Räddningsområdet är lika med kommunens landyta om 2 110 km². Köravståndet från Luleå Centrum till avlägsnaste belägna gräns är ca 8 mil.

Beredskap

Följande enheter är lägsta bemanning för respektive brandstation som ska kunna rycka ut inom de tider som anges nedan.

Brandstation	Bemanning	Anspänningstid¹
Räddningssamverkan Nord	1 vakthavande räddningschef i beredskap i hemmet	90 sekunder, kommunikativt
Centrum	1 vakthavande befäl på SOS-Alarm ²	90 sekunder
Centrum	1 insatsledare i beredskap ³	90 sekunder
Centrum	1 styrkeledare + 7 brandmän	90 sekunder
Råneå	1 styrkeledare+ 4 brandmän	8 minuter

1. Anspänningstiden är tiden från det att räddningstjänsten larmats till dess att första fordonet är på väg.
2. Bemannas med personal från räddningstjänsterna i Luleå, Boden, Kalix, Kiruna, Gällivare och Umeå.
3. Funktion som sker i samverkan med räddningstjänsten i Boden.

Sektion Utbildning

Räddningstjänsten bedriver utbildningsverksamhet riktad mot Luleå kommuns verksamheter, mot andra räddningstjänster och liknande organisationer samt mot allmänheten.

Verksamheten bedrivs främst från anläggningen på Hertsön Räddningstjänstens utbildningscentrum (RUC) men även hos kund och Luleå Räddningsstation. Målet är ett brand- och olyckssäkert Luleå. Under 2023 har verksamheten börjat återhämta sig efter Corona-pandemin. Sammantaget har drygt 2 372 personer deltagit i utbildning fördelat på 68 utbildningstillfällen, varav 36 är externa utbildningar och 29 är kommunala utbildningstillfällen på RUC eller hos kund. Ca 37% var kvinnor av dessa deltagare.

Information om brandskydd i hemmet har utförts genom hembesök, besök på skolor ("Upp i rök" årskurs åtta), teater "Elden är lös" till årskurs två och vissa informationsträffar till olika organisationer t ex PRO och BRF-föreningar har utförts under året. Antalet deltagare i olycksförebyggande utbildningar/informationer uppgår till ca 5 200 personer.

Räddningstjänsten samarbetar med Brandskyddsföreningen Norrbotten i en stor del av utbildningarna typ, heta arbeten. Avtal om övning/utbildning är tecknat med Polisen Sverige, Försvarmakten, Lernia samt Myndigheten för Samhällsskydd och beredskap (MSB). Detta medför en stor trygghet för utbildningsverksamheten.

11 Nyckeltal och verksamhetsmått

Nettokostnad per invånare

Nettokostnad kr per invånare	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	691	690	694	797	793	902

I jämförelse med liknande kommuner så ligger nettokostnaden kr/invånare för Luleå Räddningstjänst 6% högre jämfört med liknande kommuner och ca 45 % lägre än för Norrbottens kommuner. Detta är 2022 års inrapporterade värden i Kolada. Till 2021 har räddningstjänsten fått utökat kommunbidrag för Luleå Räddningsstation vilket förklarar ovanstående skillnaden mellan år 2021 och 2020. Till år 2023 har räddningstjänsten fått utökat kommunbidrag med 3 mkr med anledning av de förändringar som skett i LSO, Lagen om skydd mot olyckor.

Antal utryckningar

Antal utryckningar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	1 009	1 004	983	883	959	995
Fördelat enligt följande						
Antal utryckningar brand i byggnad	57	75	72	50	62	65
Antal utryckningar brand ej i byggnad	89	70	80	62	68	76
Antal utryckningar trafikolycka	148	151	142	139	133	142
Antal utryckningar drunkningstillbud	8	6	4	2	5	6
Antalet automatlarm ej brand	317	324	285	289	345	351
Motbud, exempelvis vid automatlarm	234	215	123	160	145	123
Antal övriga larm	156	163	277	181	201	214

Antalet utryckningar för år 2023 är något högre än år 2022 och är nu på samma nivå som innan pandemin. Antalet automatlarm ej brand ligger på ungefär samma nivå som år 2022. Dessa har legat på en något lägre nivå under år 2020 och 2021 vilket eventuellt kan förklaras av pandemin som medförde att många verksamheter uppmanade medarbetare att arbeta hemma, vilket genererade färre antal automatlarm på arbetsplatserna och färre olyckor generellt. Antalet utryckningar för trafikolyckor har ökat något sedan 2022. Under pandemin var det färre utryckningar angående trafikolyckor förmodligen på att trafiken till och från arbetsplatserna gick ner då fler arbetade hemifrån.

Andel invånare i Luleå kommun som nås av en insats inom 10, 20 och 30 minuter, %

Andel invånare i Luleå kommun som nås av en insats	2018	2019	2020	2021	2022	2023
• inom 10 minuter %	73	73	73	70	66	66
• inom 20 minuter %	96	96	96	96	96	96
• inom 30 minuter %	99	99	99	99	99	99

Till år 2022 har modelleringen av antal invånare som nås av en insats inom 10 minuter förändrats på så sätt att simuleringen av körtider på ett bättre sätt ska visa den faktiska körtiden. Detta förklarar att andelen som nås av en insats inom 10 minuter har sjunkit från 70% till 66%.

Tidigare förändringar i andel invånare som nås av en insats inom 10 minuter beror på flytten till den nya räddningsstationen år 2021, och stängningen av Gammelstads brandstation år 2018 som innebar att andelen invånare i Luleå kommun som nås av en insats inom 10 minuter sjönk till 73% från 82 % år 2017 enligt det tidigare sättet att simulera.

Myndigheten för samhällsskydd, MSB; anger sedan 2022 att kommunerna bör redovisa det nya begreppet responstid som också inkluderar SOS-Alarms larmbehandlingstid. Mäter man denna så når räddningstjänsten i Luleå 47% av befolkningen inom 10 minuter.

Antal deltagare i olycksförebyggande utbildningar

Antal deltagare i olycksförebyggande utbildningar	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	9 000	9 834	1 150	1 002	2 289	2 372

Coronapandemin har påverkat antalet utbildade under åren 2020 - 2021 året vilket syns ovan men antalet utbildade har ökat sedan dess. Sedan 2018 har utbildningen GRIB, Grundläggande räddningstjänstutbildning genomförts vid RUC. I statistiken för år 2018 och 2019 så ingår även de barn som har sett teaterföreställningen "Elden är lös". Även de medborgare som har fått information i samband med hembesök har medräknats. Dessa aktiviteter har genomförts under 2023 men deltagarna har inte medräknats i statistiken efter år 2019.

Av antalet utbildade under 2023 totalt sett så uppgår antalet kvinnor och flickor till 37 % vilket är något högre än år 2022. Till en del av utbildningarna t ex Heta arbeten och GRIB anmäler sig fler män än kvinnor och det motsatta gäller för de utbildningar som riktar sig till vårdpersonal inom äldreomsorgen.

Antal utförda tillsyner

Antal utförda tillsyner	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	73	94	47	93	123	128

Utförda tillsyner uppgår till ca 81 % av de planerade tillsynerna. Under åren 2020 och 2021 uppgick utförda tillsyner till 30% respektive 63 % av de planerade beroende de begränsningar som pandemin innebar.

Antal givna tillstånd

Antal givna tillstånd	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	17	32	36	25	24	31

Antalet givna tillstånd varierar mellan åren beroende på hur många som ansöker om tillstånd och har lämnat fullständiga handlingar så att ett beslut kan fattas gällande nytt tillstånd.

Antal besvarade remisser från andra myndigheter

Antal besvarade remisser från andra myndigheter	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	178	172	155	128	192	166

Räddningstjänsten besvarar det antal remisser som kommer in vilket kan variera mellan åren.